

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL II.

"Gazeta" este în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiunea, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dăruire în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 261.

Brașov, Mercuri, Joi 23 Noevre (5 Decembrie)

1889.

Brașov, 22 Noevre v.

Cu-o rară consecvență și tenacitate urmăresc opoziționali un-guri tactica lor în contra minist-rului președinte Tisza și a parti-dei sale. Se poate dice că întreaga desbatere bugetară se învârtese numai în jurul persoanei lui Tisza, pe care opozițiunea vrea să-lu de-lătore cu ori-ce pret.

Alaltaer, cu ocaziunea desba-terei speciale a bugetului, a de-butat contra lui Tisza deputatul Gabriel Ugron, care trece ca cel mai bun și mai de spirit orator în dieta ungară.

Opoziționali maghiari se nu-mesc cu mândria „omenii viitoru-lui“, de aceea este de interes a cunoște principiile, de cari se conduc în apărarea probleme-lor statului ungar, acești aspi-ranți la viitoarea guvernare.

Intre altele Ugron a imputat ministrului-președinte Tisza, că a violat sântul de drept al „na-țiunii“, declarând un șir în treg de afaceri ca afaceri comune cu Austria. Așa de pildă banca a devenit comună, și datoria băn-cei de 80 milioane s'a declarat de comună. „Astăzi“, dize Ugron, „avem chiar un teritoriu admi-nistrativ comun: în convenția, încheiată cu România, pentru regu-larea graniței, granița Ungariei și a Austriei a fost declarat și inarti-culat ca graniță unitară. În tim-pul mai nou s'au creat în Londra chiar camere de comerț și de in-dustria comună. Avem deja o lite-ratură comună, o distincțiune co-mună pentru scriitori, și patrie co-mună și-a aflat și poetul ei.“

Ministru-președinte Tisza lu-créză acum — dize Ugron — și la stabilirea unei comunități spi-rituale, care este foarte periculoasă și păgubitoare. „Presentul Un-gariei nu s'însemnează cu acela al Austriei“, adause el, și nici viitorul acestor țări nu va fi acela... Un-

galia trebuie să fiă unitară, spre a-și implini problema, și toate interesele ei sunt concentrate în Orient; Austria însă aparține cu totul civilizațiunii apusene, și spre a-și implini chemarea, spre a ține unite popoarele în provinciile deosebite, trebuie să le dea oca-siunea de a-și desvolta individua-litatea națională. Numai atunci ea poate exista decât Cehii și Polonii rămân ceea ce sunt, căci numai atunci aceștia vor înceta de a pretinde să fiă Slavi. Ungaria trebuie să se nisească spre unitate; Austria se apropiă tot mai mult de federațiune“.

„Comunitatea spirituală inten-ționată“ dize Ugron, „este pericu-lasă, căci principiul, care pre-domnesce în toate provinciile aust-riace ar aduce cu sine descom-punerea Ungariei; de altă parte principiul, care susține Ungaria, ar însemna pentru popoarele Austriei sclăvia.“

Nimeni n'a caracterizat cu mai mare sinceritate niseștele de cu-tropireale maghiarismului violent, ca deputatul Ugron, făcându această asemănare.

Elu recunoșce dér, că decât principiul ce conduce politica ma-ghiară s'ar introduce în Austria, elu ar însemna pentru popoarele ei sclăvia. Ce însemnează atunci acestu principiu pentru popoarele din sta-tul ungar?

Trebuie să însemne mai multu chiar ca sclăvia, nimicirea lor totală. Acesta o dovedesce și im-prejurarea, că Ugron vorbește ca și când în Ardél și Ungaria n'ar fi popoare diferite, cărora trebuie să li se dea ocaziune a-și desvolta individualitatea națională, ca ast-fel să potă fi susținută legătura dintre ele.

Ugron nu vrea să scie de po-poare deosebite în acestu stat, despre care pretinde că trebuie să fiă unitare. Elu consideră națio-

nalitățile nemaghiare în teoriă ca neesistente. Decă însă totuși s'ar dovedi, că aceste popoare există, atunci s'ar dice că caracteri-sată de Ugron, cu cuvântul teri-bil sclăvia.

Vina că s'au putut desvolta în capetele șovinștilor asemen-teorii și principii nebune ca cele descrise de Ugron, o p'ortă fără indoială și naționalitățile, cari nu s'au silitu a da mereu semne ne-îndoioșe despre existența lor în acestu stat. De aceea cuvintele lui Ugron sunt un *memento* pen-tru ele!

DIN AFARĂ.

Tripla alianță și Austro-Ungaria.

Correspondentul berlinesu al di-arului „Hamburger Nachrichten“ se ocupă în câțiva articoli, intitulat „Datorințele Germaniei față cu Austria“, de tripla alianță și de poziția ce-o ocupă Austro-Ungaria în această alianță. „Germania“, dize correspondentul berlinesu alu numărului diaru, „are mână liberă față cu politica orientală a Austro-Ungariei. Principele Bismarck, a declarat pe față la 6 Februarie 1888, că elu recunoșce deosebitele drepturi, ce le are Rusia în cestiunea Bulgariei și e gata a-și ap'era vederile sale chiar și pe cale diplomatică, îndată ce-o va pretinde acesta Rusia. Se crede, cel puțin ca faptu deja implinit, că Țarul în convorbirile sale cu principele Bismarck a avut bună ocaziune de a-și espune convingerile și părerile sale referitoare la această momentuoasă cestiune, și că prin urmare cancelarul germanu a auditu din gura Țarului chiar și condițiile, ce le cere Rusia.“

Din Spania.

Situația din Spania din zi în zi merge totu spre mai réu. Partida opozițională face zile neplăcute guvernului Sagasta, învinuindu-l, că ar fi adus țera la o stare financiară tristă. După scirile cele mai noue, ce vin din Spania, ministrul de răboiu și-ar fi dat demisiunea din

pricină, că nu mai p'ote birui cu spiri-tul opozițional ce domnesce în armată, și cu partidele militare din parlament, în fruntea cărora stau generalii Cassola și Lopes Dominguez. Afară de aceste *mişcarea republicană* încă se întăresce și se măresce din zi în zi. Deja în septē-mănilor trecute s'au împărțit în Madrid tipărituri republicane, prin cari se pro-vocă poporul și armata să urmeze esam-plitul vitejilor brasilien, ér articuli foilor republicane, scriși la adresa guver-nului, sunt foarte aspri. Se dice, că re-gina ar fi provocată pe ministrul de interne să facă pași necesari pentru îmbunătățirea situației, căci după rapor-tele ce le-a primit din Madrid și Bar-celona, în mai multe regimente s'a pus schântea, ce are să aprindă focul re-voluției. Ministrul de răboiu și cel de iniștire publică, dér acestea au rămas fără succes.

Sciri din Massauah.

Din Massauah se telegrafiază di-arului „Piccolo“ următoarele: „Comandan-ții Alula și Mangasa au atacat în di-minșta de 26 Noevre cu puteri unite pe Adua. Alula a vrut să-și răsbune pentru m'ortea fratelui său, pe care l'a p'ărsit Seyum încă pe când trăia, și care a murit apoi în lupta pentru ap'erarea orașului. Cetele victorioșe ale lui Alula și Mangasa au devastat ora-șul și au ucis chiar și pe răniții ră-mași îndărăt. Seyum, care a venit din Makalle cu o c'etă de 2,000 omeni, numai pe drumu a auditu, că este bă-tut. Correspondentul lui „Piccolo“ ob-servă, că învingerea lui Seyum e foarte îmbucurătoare pentru Menelik. În urma întēplărilor acestora, ținutul Tigre a ajunsu érăș în mânilor lui Mangasa și Alula. Eneap'erat de lipsă dér, ca Menelik să conducă în persoană o expediți și ca Italienii să ocupe fără întârziare provin-ciile Guraht și Mazed.

Din dieta Ungariei.

În ședința dela 30 Noevre a dietei unguresci s'a făcutu multă vorbă despre cheltuelile curții. Câțiva deputați din

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

Istoria artei creștine în Boemia până la stingerea Premyslișilor.

(Geschichte der christlichen Kunst in Böhmen bis zum Austerben der Premysliden von Dr. Josef Neuwirth, Privat docent der Kunstgeschichte an der k. k. deutschen Universität in Prag. Mit 125 Abbildungen. Prag. 1888. Verlag der I. G. Calverschen k. k. Hof- und Universitäts Buchhandlung. Preis 6 fl. M. 10.)

Sub acestu titlu a apărut unu opu de unu vast și interesant cuprinsu de eruditul profesor Dr. I. Neuwirth. Decă acestu opu nu ar presta pentru arta creștină cel mai mare interes, încă din timpuri întunecate, cetindu-l — lamu așea în bibliotecă și lamu da uitării, ne mai făcendu vorbă despre elu. Oplu presinte însă, suntemu necesitați a ni-lu împosp'eta pururea și a face mențiune despre d'usul și acelei părți a publicului, care p'ote nu are cunoștință despre aparițiunea aceluia. Și acesta mai mult din motivul, că e vorba de o lucrare serioasă de sciință, din domeniul archeologiei clasice creștine.

Profesorul Dr. Auer din Viena ne

scutesce de sarcina dificilă pentru a face o corectă „dare de s'ema“ în meritul acestui opu, făcendu-o d'ensul, acum numai de cur'endul!*) Nu avemu altceva de făcutu, decâtu producendu în romănesce acea dare de s'ema făcută de Dr. Auer, să atragemu atențiunea ou. cetitorilor asupra ei cu atât mai v'ertosu, că e scrisă de o autoritate, precum este d. sa.

„Autorul — începe Dr. Auer — și-a luat o temă nu ușoră pentru a cerceta viața artistică a Boemiei într'unu periodu, care oferia cele mai mari gre-utăți pentru acesta, din cauza vechimei înaintate. În alu IX seculu a începutu creștinismul a prinde deja răd'ecinu în Boemia, pe când începu să domnescă familia Premysl. Mulțime de missionari intrară acolo sub scutul acestor prin-cipi. Zelul cel mare alu principiloru în interesul creștinismului și pentru arta creștină ilu descrie autorul într'un modu, încatu cetitorul este surprins și atinsu sufletesce în modu plăcutu, v'ed'end influința și cooperarea aceluora

*) Theologisch practische Quartalschrift, IV Heft. 1889. ed. Linc.

pentru arta creștină. Cu totul impar-țialu ap'etiează autorul pe marele rege Ottokar II, fiindu adecă acestu rege motorul principialu a totu ce a fostu *bun și frumosu*; acesta aduce cele mai mari sacrificii pe altarul artei, elu dă nascere unei pompe, ce a lucitu multu în urma sa. Elu a fostu amiculu Ger-maniloru, fiindu adecă aceștia în stare a-i mișca sufletul pentru arte prin fru-mosele lor opere de artă, ce le produ-ceau. Slavi: chiar conservă amintirea acestui rege cu mare stimă. Și totuși, durere! ce nefericire, că pe acele timpuri doi bărbați așa mari, ca Ottokar și Rudolf, se tr'ăsesc în inimiciți! Sub influința unor constelațiuni mai favoritoare a referințelor politice, Ottokar ar fi făcutu deja mai de timpuriu aceea, ce cu ceva mai târziu făcuse Carolu IV pen-tru binele publicu alu Boemiei!“

Autorul ne pune în vedere o ex-punere cu succesu în privința celor ce ne pot interesa din punctu de vedere artistic și bisericescu. Neobositu și conscienciosu p'etrunde unghiurile din totu loculu, ca unde va fi numai posi-

bilu să descopere séu să smănc'escă Ru-dera timpurilor b'etrane date uitării și estu modu să le supună unei critice mai de apr'ope. Cum însuși ne spune, a fă-cutu singuru în ț'era și în afară călătorii de mai mulți ani. Multe fatigie au tre-buitu să fiă sacrificate mai alesu în di-rectiunea, că Boemia în toate timpurile a fostu o ț'era avută de monumente bi-sericesci, neconsiderandu pe acelea, ce au apus în ruină. — A trebuitu să se țină contu și de cuvintele unei autori-tăți valoroșe, și aceea este marele „Enea Silvius“, care mai târziu jucase rolu în-semnatu ca Pontifice. Eță vorbele lui: „Nullum ego, regnum, actate nostra in tota Europa tam frequentibus, tam augustis, tam ornatis Templis ditatum frise, quam Bo-hemicum, reor; templa in celum erecta longitudine et amplitudine mirabilis, fornicibus tegebantur lapideis, — altaria in sublimi posita, auro et argento, quo sanctorum reliquiae tegebantur, onusta; sacerdotum vestes margaritis textae, ornatus omnis dives, pretiosissima suppellex; ferestras altae atque amplissimae conspicuo vitro et admirabili opere lucem praebant!“ Cum ve-

oposiția au disputată, într-un limbaj puțin cuviincios, cu aderenții d-lui Tisza asupra acestei întrebări.

Deputatul *Orban Balazs*, vorbind în cestiunea aceasta, a spus: „Națiunea maghiară și dinpreună cu ea reprezentanța țerei nici odată n'a fost în po-triva bugetului votată pentru susținerea curții regesci, deși acela a fost totdeauna peste măsură mare. Nu, acesta n'a făcut-o nici chiar partida opozițională, în rându-rile căreia mă află și eu, partida cea mai radicală, din țără pe care adeseori o învinuim, că are pretenții exagerate și că în sinul ei sunt membri cu vederi și sentimente republicane. Nu mă sfîșesc a-o mărturisi acesta și mărturisi-ndu-o a mă da pe față ca republican. Dér pentru ca d-lu ministru președinte să nu mă denunțe, după cum cam are obiceiul (mişcare în dreapta), declar, că eu deși sunt de credință, că forma de guvernare republicană este cea mai bună, cea mai perfectă, și împreună cu mai puține cheltueli, totuși pentru stările noastre de astăzi o privesc ca periculă-să.

Președintele *Pechy*, protestează în contra aserțiunii, că ministrul-președinte ar fi denunciator. Ilu avertisză, ca să nu mai întrebuițeze termeni, cari vatemă persoane cu poziții așa de înalte și cari au un merit netăgăduit pentru țără și națiune.

Orban Balazs: Decă națiunea aduce atâtea jertfe pentru susținerea curții, pretindem să fiă și în Buda o curte un-gurescă. Până astăzi nimenui nu i-a ples-niță în minte să nege dreptul și posi-bilitatea susținerii unei curți un-guresci, deosebite de cea din Viena, ci numai d-lui Tisza Kalman, căruia din nenoro-cire i-a fost dat să ajungă la aceste „dile de glorie“, să nege unul din cele mai cardinale drepturi ale națiunii și să cuteze a declara aici, în fața întregului corp reprezentativ al țerei, că pe basa dualismului nu se poate admite de câtă o singură curte, curtea împărătescă și regescă. Așa se vede, că d-lu ministru-președinte suferă de creier... (Mare sgo-mot în dreapta. Oho! La ordine! Sgo-mot).

Președintele *Pechy* (sunându clo-potețelul) sunt silit să declar, că espres-iunile d-lui deputat sunt câtă se poate de neparlamentare și de aceea ilu chiamă la ordine (aprobări în dreapta).

Orban Balazs... seu că n'are nici o conștiință de dreptul nostru public, pentru-că, decă curtea ar fi comună, atunci delegațiunile, ér nu dieta țerei ar vota cheltuelile susținerii curții. Noi nu putem vota cheltueli unei curți un-guresci, care nu există. (Aprobări în stânga extremă).

Ministrul președinte *Tisza* se pro-vocă la judecata ómenilor obiectivi, să

declare, decă de 300 de ani încóce dom-nit'a vre-odată un spirit mai un-guresc la curte ca acum? Privitoru la especta-rarea unor opoziționali, priu care tragú la îndoielă bunăvoința și binefacerile re-gelui față de scopurile culturale și de interes maghiar, ministrul președinte rógă pe membrii camerei să urmărescă câtă de câtă aceste binefaceri și se vorú convinge, că regele maghiar le face în măsură foarte mare. (Vii aprobări în dreapta.) A tăgădui dér cheltuelile ce se cuvínú curții, sub cuvântul, că acesta ar fi în contra constituției, nu se póte (Vii aprobări în dreapta). Certi dér votarea și primirea cheltuelilor.

După ce se votéză cheltuelile, se mai vorbesce asupra afacerii cu cheiul dela Seghedinú, asupra vétămării ce i-s'a fă-cutú d-lui *Pásmány* în delegațiuni ne-permițendu-i-se adecă să asiste la ședin-țele delegațiunilor nici ca ascultător, asupra cheltuelilor votate pentru clă-direa unui parlament în capitala țerei, care va înghiți până la finea anului vre-o 2,700,000 fl., sumă ce nu coréspunde stării financiare a țerei ș. a. ér dreptú inche-iere deputatul *Madarász* interpeléză pe ministrul de finanțe *Wekerle* în afacerea cu pretențiunile exagerate ale statului pentru esarendarea drepturilor de cárciu-măritú.

SCRILE PILEI.

Kossuth și universitarii din Pesta. Tinerimea universitară maghiară din Pesta éráși incepe a se mișca. De astă-dată „speranța națiunii“, améțită de ideile „marei ex-governatoru“ Kossuth, la 27 Noevre n. a pusú în circulația o pro-vocare cátră toți cetățenii maghiari din capitală și provincia. Éta provocarea: „Concetățeni! Tineri maghiari! Capitala este inima țerei, fiă dér tinerimea cons-ciința acestei inimi! Ridice și cuvântul pentru Kossuth; protesteze și pretindú! S'apropiá cu pași repeđi acelu terminú, după trecerea căruia Kossuth în puterea legii dela 1879 nu va mai fi cetățenu maghiar. Noi nu trebuie să așteptămú liniștiți și cu mâinile în sinu, ca nisce lași, acestú terminú. Generația de față nu póte suferi acestú blástamú, nu póte să ia parte la acestă faptă plină de rușine pentru noi. Trebuie să pretindemú o deosebită lege pentru Kossuth! O de-osebită lege dela parlamentul maghiar, care numai marelui spirit al lui Kossuth îi póte mulțumi esistența sa. Nu ne trebuie milă, ci dreptú; nu ne trebuie grația, ci lege. Nu ne trebuie concesiune tocmită, ci dreptate netocmită. Dea națiunea lui Kossuth: dreptú, lege și dreptate. Inchine-se totú su-fletul înainte mării țerei lui, cum s'a închi-natú el odiniórá înainte mării țerei națiunii! Concetățeni! Veniți cu mulțimea la adu-narea tinerimei. Devisa noastră e: Tră-

iescá Ungaria independentă! Trăiescá Ludovic Kossuth!“ Acestei provocări îi urméză o mulțime de subscrieri. Adu-ne-rea acesta a tinerimei universitare maghiare s'a și ținutú în 1 Decemvre; e curiosú însé, că printre șirurile „voinico-șilorú și entusiasmaților“ vorbitori aflămú nume ca Weiszfeld, Pándy ș. a. Acéstă „nobilă“ demonstrația mai dá și ea privilegiu diarelorú maghiare de-a face elogi „nobile“ tinerimí, care a alesú și o deputațiune de 10 membri ce va avé să mérgă de primávéra la Kossuth în Turinú... D-lu Hunfalvy alias Kuns-dórfer a desavnatú printr'o scrisóre pu-blicată în „Nemzet“ purtarea tinerimei maghiare. Elú le díce: „Invétați mai bine și ascultați, pentru-că“ díce d-lu Hunfalvy „numele vé este ascultători séu studentú... Dela întreaga țără audt că acestia sunteți, fiți dér ceea ce vé numiți“. Scri-sórea lui Hunfalvy a făcutú multú sânge réu și multá mirare între tinerimea ma-ghiară-jidană, pe care elú a invétat' o așa cum este — șovinistă.

Urmările războiului vamalú sunt de totú prea triste pentru industria noastră. Acéstă ni-o dovedescú emigrările lorú în România, cari nu mai au sfirítú. Pe lângă cei mulți, de până acum, au mai trecutú dícele acestea în România 2 stru-gari de plosci cu 7 calfe ale lorú, unú strugarú de cepuri, 2 curelari și unú cis-marú.

Tariful pe zone dela introducerea sa și până în 10 Noevre. adecă în de-cursú de 3 luni și 10 díle, a adusú, să díce, cáilorú ferate un-guresci unú venitú mai mare cu mai bine de o jumétate de milionú față cu aceeași periodă a anului trecutú.

Tergú de vite oprítú. Cu data de 1 Decemvre se scrie din Turda, că tergúlu de vite este oprítú a se ține din cauza bólei de gură și de unghii.

Înaintare. „Naționalul“ scrie, că d-lu Dr. *George Maiorá*, actualú profes-orú la școla specială de agricultură dela Herástrau, în Bucuresci, va fi numitú directorú alú acelei școle. Asemenea vorú fi numiți și d-nii *D-rí Drútu* și *Po-povici* în aceeași calitate la stațiunea agronomică dela Herástrau.

Denumire. D-lu *Alexandru Fara*, ab-solventú alú facultății de litere din Bu-curesci, a fostú numitú profesorú suppli-ntorú la gimnasiul din Romanú.

Fabrica de cismăria Mandrea din Bu-curesci fú premiata de juriul Espositiei dela Parisú cu trei medalii, anume una de aurú și două de argintú. „Le Moni-téur de la Cordonnerie“ din Parisú, vor-

bindú despre acestă fabrică, laudá în ge-neralú produsele ei, mai vértosu pentru soliditatea cu care suntú lucrate. Des-pre cismele militare, cari forméză prin-cipala produțiune a acestei fabrici, fóia francesă díce: „Aceste cisme, cari suntú o modificare a sistemii Perrou, adoptată de ministeriul nostru de răsboiu, suntú confecționate cu mașina și presintă tóte calitățile cerute spre a puté concura cu produsele similare, adoptate pentru óștiri-le din continentú. Cu asemenea cisme armata română este, fără îndoielă, una din cele mai bine încălțate din Europa.“

Serata tipografilorú din locú, ce se va da în 7 l. c. în sala redutei, promise a fi bine cercetată, judecându după cererea ce s'a făcutú pentru invitări. Comite-tulú a depusú la librăriile H. Zeidner, H. Dressnandt's Nachfolger și W. Ga-bony unú numărú óre-care de invitări și aceste librării vëndú și bilete de intrare. Și în restaurația Geist „la nobilulú ca-valerú“ se potú căpéta invitări și bilete de intrare, și se sperá, că prevenirea comitetului va fi remunerată printr'o nu-mérósă participare a publicului. Printre piesele reprezentate va fi și bucata ro-mánescă „Arvinte și Pepelea“ de V. Alecsandri.

Unú procesú-monstru. Foile un-guresci spunú, că în Becichereculú mare (Un-garia) se va pertracta în curéndú unú procesú monstru pentru omorú în massá; 57 de persoane suntú acuzate pentru crima omorului și pentru participare la acestă crimă. Femeile de acolo au adăpatú adecă pe bărbații lorú, pe cari nu-i puteau suferi, 38 la numărú, cu veninú. Veninulú li l'au procuratú două páscă-litóre.

Bilete de călătoriá pentru liniile căi-lorú ferate un-guresci se potú cumpéra de astăzi înainte și la oficiulú postalú din locú. Asemenea se capéta bilete de zone pentru cáile ferate dela 2 Decem-vre a. c. și la oficiile postale din Bláșiu, Bistrița, Deva, Alba-Iulia, Clușiu, Têrgulú Muresului, Mediașú, Aiudú, Sibiu, Petroșeni, Sighișóra, Reghinulú sasescú, Oráștia și Turda.

Correspondența „Gaz. Trans.“

Clușiu, 2 Decemvre 1889.

În Nrulú 255 din 15/27 Noevre a. c. a prețuitei „Gazete“ s'a anunțatú, că tinerii universitari români de aici, umérú la umérú cu brava inteligință din Clușiu, lucréză într'acolo, ca concertele cele frumoșe, față de cari arată o așa viuă interesare și publiculú românú din afară, și cari de câți-va ani încóce nu s'au mai ținutú, să se țină éráși. Pri-visorú la acestă mi iau îndrásnelă — mai

demú au emulatú în zelulú de a edifica biserici pe întrecute regi, principii, nobili, abați și cetățeni avuți, și acelea a le împodobi cu ornamentele cele mai prețioșe, și cu acelea a înfrumșeța pămên-tulú țerei lor.

Cei dintâi arhitecți de comunú erau spiritualii mánăstirilorú din ordula be-nedictinú, praemonstratensú, dominicanú, franciscanú etc. În secululú XII și XIII aparú și arhitecți laici, ér ca materialú la începutú se folosia lemnú, pétră și cu ceva mai târziu cáramidă. Stilulú edifi-ciilorú a fostú la începutú celú romanú: „simplex rotunda“. Forma basilicá mai târziá câte-odată fú cea bisantiná; forma gothicá veni și mai târziu, sub dinastia Premysl, deși numai cu rezervá.

Cei mai însemnați artiști de archi-tectură au fostú Rupert, arhitectú din Praga, care întrecuse pe toți contimpo-ranii în perfecțiunea specialității de arte. Rudolf și Alblin din Praga și mai departe mǎestrii Rudiger și Berthold. Ér Mirboy a fostú edificatorulú bisericei S-tului Georgiu din Praga în secululú alú IX. Praga a fostú avută în biserici pe timpulú acela. (Va urma).

Maximele și reflecșiunile lui de la Rochefoucauld

în románesc de I. G. Barișin. (Urmare).

Dorința de a merita laude primite, ne întăresce virtutea noastră, și lauda ce o dămú geniului, curagiului și frumșeței, contribuie la înălțarea lorú.

Este mai greu a nu se lása a fi dominatú de alții, decâtú a domina pe alții.

Decă noi înși-ne nu ne-amú linguși, lingușirile altora nu ne-arú puté păgubi.

Natura produce meritulú, noroculú ilú pune în evidență.

Noroculú îndreptéză óre-cari scáderi ale noastre, pe care rațiunea nu le-a pu-tutú îndrepta.

Suntú ómeni, cari în mânia merite-lorú, ce au, suntú antipatici, și alții, cari placú în mânia defectelorú ce au.

Suntú ómeni, alú carorú meritú con-sistă singurú în aceea, de a face și a vorbi neghiobii cu folosú, și cari arú strica totú, decă și-arú schimba purtarea.

Reumele ómenilorú mari, trebuie măsuratú totdeauna după mijlócele, cu cari și l'au căștigatú.

Regii facú ómeni, ca și monede: ei le dau valoarea pe care o voiescú și cineva este silitú a i primi după cursulú și nu după conținutulú lorú.

Nu este de ajunsú cu cineva să aibă calități mari, ci trebuie să scie să și eco-nomizeze cu ele.

Orí câtú de strălucitóre ar și fi o faptă, de mare póte trece numai când ea este urmarea unui planú mare.

Trebuie să existe óre-și care propor-țiune între fapte și pianú, decă voimú să tragemú din ele tóte consecințele, pe care le potú avé.

Arta de a pune în vedere calități mediocre, dá stimei o direcțiune falsă și căștigá adesea mai multú renume, ca meritele adevérate.

Adesea pare o purtare ridiculá, ale cărei motive ascunse suntú rezonabile și serioșe.

Este mai ușorú să pari demnú de demnitățile, ce nu le ai, decâtú de acelea cu care ești îmbracatú deja.

Meritele noastre ne procurá lauda ómenilorú cu bunú simțú, ér noroculú nostru lauda lumei.

Lumea onoréză mai adesea aparința meritului, decâtú meritulú însu-și.

Sgárcentia este mai opusá econo-miei, ca liberalitatea.

Speranța, ori-cátú ar fi de înșelá-tóre, servescé celú puținú spre aceea, de a ne conduce pe cărări plăcute la ținta vieței noastre. (Va urma).

alesu pentru orientarea on. publicu din afară — a raportu următoarele:

Mercuri, in 15/27 Noemvre, după cum a fostu anunțatū, s'a ținutū ce e dreptu o ședință in localitatea casinei române, primindu-se numai in genere idea de a se arangia unū concertū, inșe spre desbaterea mai de aprōpe a modalităților s'a conchiămatū pe Sâmbăta 30 Noemvre n. o nouă adunare, la care luândū parte unū numărū mare de universitari și din ceialaltī inteligențī, s'a pusū la cale arangierea concertului; s'a alesū comitetulū executivū de 26 membri, care ținendū Duminecă in 1 Decemvre n. o adunare, a stabilitū ziua concertului pe 20 Februarie n. 1890. x—y.

Șinteregū, Noemvre 1889.

La 17 Noemvre s'a ținutū in Șinteregū conferința de toamnă a invetătorilorū din tractulū Betlenuului sub conducerea și la inițiativa activului nostru protopopū tractualū Michailū Făgărășanū, in calitatea sa de inspectorū școlasticū confesionalū tractualū. Conferința s'a ținutū in școla română gr. cat. locală. Prezenți au fostū mai toți invetătorii tractuali, copiii de școlă și poporū din locū. Ca oșpeți amū avutū in mijloculū nostru pe distinsulū invetătorū Rusu, ce in timpulū de față funcționază ca invetătorū in fostulū districtū năsăudenū, și pe d-lū Blaga, funcționarū la poșta in Brașovū.

Observandū-se formalitățile indatinate, conferința o începe invetătorulū localū Pompeiu Mureșianū prin prelegerea sa cu pruncii școlari despre: neguri, aburi, picuri, ploăia, grindinā și nea. Contrā didacticei și modului de predare colegii invetătorū n'au obiecționatū nimicū, ci au criticatū imprecizarea, cā fratele Mureșianū in prelegere s'a folositū de studiulū sēu. Conferința a pretinsū, ca sē-și fi invetātū prelegerea de rostū. Nu-i vorbā, aceea era fōrte bine, dēr după modesta-mī părere, nici aceea n'a fostū rēu, cā invetătorulū a prelestū cu cartea in mână: cāți dascālū bunū n'om fi avutū cu toții, carī ni-au preles cu tudiuulū in mână, dēr pentru aceea cu celū mai bunū succesū. Inainte numai frațilorū, acum au fostū tōte bune, pe viitorū sē nisimū sē le facemū și mai bune.

Dupā prelegere d-lū invetătorū Ioan Diuganū din Malinū și Rusulū de susū își cetesce disertatiunea sa: „Premiarca și pedepsirea pruncilorū școlari”, după care urmēzā critica, in scrisū de d-lū Pompeiu Mureșianū, ēr verbalū de conferință. Din tōte s'a vędūtū, cā disertatiunea a fostū rezonabilā și bine cugetatā. Din cele stabilite de d-lū disertante și conferința in acēstā materiā voiu aminti următoarele:

a) Invetătorului nici-odatū nu-i iertatū sē pedepsescā pe copilū atunci, cānd elū este măniosū, sēu sē-lū pedepsescā din urā față de părințilū copilului. b) Carcerulū sēu inchiderea in școlā n'o pōte aplica invetătorulū fără sciara directorului școlasticū și a părințilorū, asemenea nici pedepsele trupesci. c) Fiindū tōtā școlā ori mai multī copii de școlā incarcerați, invetătorulū sē rēmānā cu ei și sē-i ocupe. d) Sē se folosescā inscrierea in cartea de aurū pentru pruncii cei buni, dēr numai după o purtare bună și diligință continuā; asemenea inscrierea in cartea cea neagrā pentru pruncii cei rēi, dēr erāși după o negligență și perseveranță in rēu mai îndelungatā. e) Premiarea cu nucē, zacherū etc. nu-i iertatū sē se întēmpale publice in școlā, ci invetătorulū, după prelegere și depărtarea celorlaltī școlari, ilū chiamā pe respectivilū de o parte și-lū premiază. f) In decursulū prelegerei sē se punā întāiu intrebarea, apoi sē se numescā școlarulū, ce are sē răspundā. ca toți sē fiā atenți la intrebare. g) Cei buni și diligenti se potū premia și prin anumite officii de onōre, d. e. unū școlarū bunū sē examineze inainte de intrarea invetătorului in școlā cāte 3—4 școlari mai slabi și sē-i clasifice, prin introducerea censuratiunilū etc. h) Invetătorulū sē se ferească, ca copiii școlari sē nu-i descopere defectele, d. e. școlarulū pedepsitū sē nu observe, cā invetătorulū i pare rēu, cā l'a pedepsitū, și alte de felulū acesta. Invetătorulū, cărūia școlari i cunoescū defectele, își perde auctoritatea, și atunci a gātātū cu tōte. i) Intru aplicarea pedepsei, invetătorulū nu se cade sē fiā așa de rigurosū, incātū, cānd ilū întălnesce școlarulū pe stradā, sē sarā gardurile dinaintea lui, cum amū pățitū multī cānd eramū de pânza aceea. l) Cānd școlarulū e pedepsitū prin inșăși

fapta lui, invetătorului nu-i iertatū sē-lū pedepsescā.

Cam aceste 10 precepte le-amū aflatū mai momentuōse și demne de insemnatū aci.

Intrē alte multe și instructive s'a hotărītū apoi loculū și timpulū, numindu-se și disertantele și propunetorulū conferinței viitoare. Preotulū B. cetesce raportulū generalū alū reuniunei invetătorilorū din ținutulū Gherlei, ceea ce au fostū de discutatū din acēstū raportū se discutā, parte se iau spre sciință și acōmodare. M. O. Presidiu propune, ca ceea ce le observā preoții la inceputulū conferințelorū, sē le observe și d-nii invetătorū, apoi ca unii, carī suntū mână dreptā a preoțilorū, in paresemī ei cu pruncii școlari sē premērgū cu esemplu inaintea poporului, mărturisindu-se de timpuriu. Se distribuescū cărțile, ce le-au fostū procuratū directorū școlari și invetătorii pe sēma școlariilorū prin M. O. D-nū Directorū școlari tractuali.

In fine M. O. Presidiu prin o vorbire incuragiătoare la adresa d-lorū invetătorū, pe cariera frumōsā, dēr și grea, ce au îmbrășatū, și mulțumindu-le de conduita solidā, ce au observatū in decursulū conferinței, incheiā ședința, ēr o comisiune de doi verificā protocolulū conferinței. Fiindū sērā, invetătorii și oșpeții amintiți se intrunescū la o cinā in casa d-lui invetătorū localū Pompeiu Mureșianū. D-lū Mureșianū și-a tractatū oșpeții intr'unū modū cinstitū, și așa decurgendū tōte in cea mai esemplarā ordine, ne-amū depărtatū fiicare la ale nōstre cu convingerea, cā decā nimenea nu ni-ar pune bețe in rōte, cu tōtā sērācia departe amū putē merge.

Unulū din cei prezenți.

Lisa, 22 Noemvre n. 1889.

On. D-le Redactorū! Credincioșii gr. cat. din Lisa, deși puținū la numărū, abia 45 familii, prin zelulū neobositū alū conducetorului lorū sufletescū, Nicolau Muntēnū, au edificatū o bisericā pompōsā, a cāreia sântire s'a sēvērșitū in 26 Oct. n. sub conducerea Reverendisimului Domnū Basiliu Rațū, vicarū alū Făgărășului, inoșitū fiindū de On. domni preoți: Moise Negrea, Valeriu Negrea, Măcsimilianū Receanū, Nicolau Boeriu, Eutimiu Boeriu, preotulū localū și G. Ioreavanū. Cântările au fostū conduse de d-nii Basiliu Rațū, invetătorū, Sofronū Prunā, invetătorū dirig., cantorulū localū etc., ēr responsoriile dela S-ta liturgiā au fostū cāntate de elevii dela școlā grāniterescā din locū sub conducerea inv. dirig. localū.

Dupā finirea liturgiei, Reverendisimulū D-nū vicarū a ținutū o predicā, prin care a pusū in mișcare inima și simțulū religiosū alū fiicărui participantū. După aceea, pentru decorarea și provederea bisericei cu cele necesare, mai josū amintiții marinimoși domni au contribuit următoarele sume: Rvdss d-nū Basiliu Rațū, vicarū, 5 fl.; Ilustrulū Domnū Daniele de Gramoiu, vice-comite, 5 fl.; Onorații domni: Gregoriu Maierū, jud. reg. pensionatū 1 fl.; Măcsimilianū Receanū, parochū gr. cat. 1 fl.; Nicolau Iosifū Poparadū, not. cerc. 2 fl.; Nicolau Șierbanū, parochū gr. cath., 2 fl.; Nicolau Muntēnū, parochū gr. cath. in locū, 1 fl.; Eusichiu Stanislavū, inv. dirig. in locū, 1 fl.; Isaia Cristianū, inv. secundarū, 1 fl.; Simionū Ganea, aspir. de not. 1 fl.; Ferdinand Kronstädter, 1 fl.; Zacheiu Zaganu 1 fl.; stimata domnā Ana Poparadū, cāpitānēsā 1 fl.; stimatiū domni: Sofronū Prunā, inv. dirig., 60 cr.; Ioanū Popū, inv. secundarū, 60 cr.; Demetriu Bulierea, inv. secundarū, 40 cr.; Ioanū Nēmțu 3 fl.; Georgiu Popū 1 fl. 50 cr.; Vasile Popū, vighilū de pădure erarialū, 3 fl.; Mihaiu Șierbanū 1 fl.; Ioanū Moga 1 fl.; Ioanū Gavrilā 1 fl.; Ioanū Carneciu 1 fl. Familia Nicolae Stroiā din Netotū a dārnitū unū mănecarū pentru liturgiā. Apoi Eva Cornilia 3 fl.; Eva Greavu 2 fl.; Maria I. Ardelēnū 1 fl.; dela mai multī poporeni din locū 5 fl. și 50 cr. Suma 50 fl. 10 cr.

Acēstea tōte au duratū cam pānā la 2 ore p. m., după aceea Rvdss. D-nū vicarū dimpreună cu preoții celebranți și alții au fostū conduși in casa parochialā, unde s'a datū prānțlulū, de aici toți au fostū conduși la școlā grāniterescā din locū, unde s'a arāngiatū o petrecere cu jocū, alū cārei venitū a fostū destinatū pentru decorarea bisericei de nou edificate.

Fiindū timpulū nefavorabilū, publicū din depărtare a fostū cam puținū. Petrecerea a fostū destulū de insufletitā. Dela petrecere s'a incassatū ca taesā de intrare dela P. T. domni: Iuliu Danū, pro-

topopū adm. 1 fl., supra solvire 2 fl., Iosifū Poparadū, notarū cerc. in locū, 1 fl., Iosifū Cațaveiu, inv. și parochū gr. or. 1 fl., Georgiu Ach. Popa, parochū gr. or. 1 fl., Andreiu Radeșiu, parochū gr. catolic 1 fl.; Ionū Popū, parochū gr. or. in Sāmbāta super. 1 fl., Basiliu Rațū, invetătorū in Făgărășiu 60 cr., Iosifū Munteanū 1 fl., Mihaiu Popū 1 fl., Vasile Șerbanū Cornilā 1 fl., Ionū Șerbanū 50 cr. Neculae Precupu 50 cr. Suma 12 fl. 60 cr.

In numele senatului bisericescū, esprimū pe acēstā cale mulțamitā sincerā tuturorū marinimoșilorū domni. Cei ce au ajutatū acēstā bisericā și carī o vorū mai ajuta vorū fi amintiți in totū anlū in ziua amintirei sfântului, in alū cāreia onōre este dedicatā biserica (S. Georgiu).

Ofertele suntū a se adresa d-lui Nicolau Munteanu, parochū gr. catū in locū, și asemenea se vorū chita pe cale dia-risticā.

Eusichiu Stanislavū
inv. dirigit

Literaturā.

Familia, diarū beletristicū literarū, cu ilustrațiuni. Anulū XXV. Apare in Oradea mare odatā pe sēptēmānā și costā pe anū 10 fl., pe 1/4 anū 2 fl. 70 cr. Redactorū: Iosifū Vulcanū. — Nr. 47 dela 1 Decemvre n. conține: Eminescu și poesiile lui (fine), de T. Maiorescu; Luisa (novelā), de D. C. Teleorū; Virginiei (poesiū), de V. Negruți; Francisca de Rimini (tragediā in 5 acte), prelucr. de N. A. Bogdanū; Un mortū in via (narațiune istoricā de m.) de A. C. Domșa; Șapte zile dela espositiā din Parisū, de Dr. G. Crāniceanu; Fonografulū (textū și ilustrațiune); Literaturā și arte; Teatru și musicā; Biserica și școlā; Ce e nou? Concursū, anunțuri etc.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.”.

(Serviciulū birouului de corresp. din Pesta.)

Budapesta, 4 Decemvre. Deputatulū Orban Balazs a atacatū pe ministrulū de honveđi Fejervary din cauza unorū pretinse escrocherii la literatiile pentru armata honveđilorū. Din cauza acēsta ministrulū l'a numitū calumniatorū. Acēlașū deputatū a atacatū apoi pe Iuliu Horvath pentru pretinse abuzuri la liferația de sare și la regularea apelorū, din care causā Horvath, care a fostū amăritū pānā la estremū, l'a numitū pe Orban omū lașū, care se folosesce de imunitatea sa de deputatū spre a putē sē calumnieze și sē mințescā nepedepsitū. Rēspunsulū lui Horvath a datū nascere celei mai turburate scenē din cāte s'au petrecutū de anī de zile in camerā. După ce ministrulū de justițiā Szilagyi a respinsū intr'o vorbire fulminantā atacurile opoziției, declarandū-se pe deplinū solidarū cu guvernulū și cu partida liberalā, primī maioritatea titlulū din bugetū: „președința ministeriului”.

Dupā ședință a provocatū Orban pe Horvath la duelū. S'au și duelatū ambiū cu pistolulū, dēr duelulū cu tōte condițiunile lui aspre n'a avutū urmări sāngerōse. Impăcare nu s'a făcutū între duelanți.

Viena, 4 Decemvre. In camera deputațilorū ministrulū de finance a prezentatū budgetulū de statū pentru 1890, care aratā unū excedentū (prisosū) de 942.817 florini.

Viena, 4 Decemvre. Viscolulū de zăpadā continuā cu furī și cu vehemență totū mai mare. Intrēga comunicațiune este sistatā. Drumurile de ferū potū comunica numai cu cele mai mari întārđieri.

Belgradū, 4 Decemvre. Fōia liberalā guvernamentalā a fostū confiscatā din cauza unorū atacuri aspre îndreptate in potriua ambasadorului austro-ungarū.

DIVERSE.

Țigara Sultanului. „Köln. Ztg.” istoriscesce, cā Sultanulū a rēmāsū fōrte mișcatū cānd imbiindū la prānțū pe impē-

ratulū Germaniei cu o țigarā, acēsta primī țigara din mână Sultanului, pe lāngā observarea, cā o va ținē ca suvenire și aprinse alta in loculū ei.

Medicii decedatului rege portugeseșū, carī ținurā consilii la cāpētāiulū regelui bolnavū de mōrte, intr'adevērți, cā au primitū onorarie regesci. Mediculū, care da consiliile cele mai bune, pentru 18 visitații a primitū o sumā de 120,000 franci; celū de mână a doua pentru 10 consultații 60,000 fr., alū treilea pentru 18 consultații 85,000 franci. Alții cāte 1000—5000 franci de fiecare consultațiā. Intregū onorariulū medicilorū, carī s'au infățisatū la patulū de suferințe alū regelui, atinge cifra de 300,000 franci.

Espositiā americanā. Se scie, cā in anulū 1892 se va pune la cale o espositiā universalā in America din incidentulū iubileului de 400 de anī a descoperirei sale. Cu ocașia acēsta se va publica unū albumū in care vorū apārē scrieri originale de ale celorū mai celebrii scriitori ai lumiei, scrieri, care vor fi traduse tōte in limba englesā. Toți colaboratorii albumului vor fi invitați la serbarea deschiderii espositiiei de cātrā președintele acēsteia. Se dice cā cheltuelile redigierei acēstui albumū se vorū urca la 50.000 funți sterlingi (cam 600,000 florini.)

Vēduva contesā Vetsera, mama Mariei Vetsera, alū cāreia tragicū sfirșitū e cunoscutū deja intregiei lumī, se dice cā ar fi tipăritū nu de multū o fōiā volantā numai in 50 de esemplare, dintre carī a trimistū cāte unū esemplarū fiicărui membru din familia impērātescā. Contesa Vetsera dice, cā scopulū acēstei scrieri este ca sē dovedescā, cā supārarea domnitorului asupra ei n'a fostū fundatā, deōrece ea inainte de durerōsa catastrofā n'a sciutū nimicū despre premisele acēsteia.

Cinci metri sub mare. In zilele acēstea s'a făcutū experiență cu vaporulū „Goubet” aprōpe de Cherbourg. „Goubet” este astfelū intocmitū, cā se pōte indrepta ușorū in ori ce direcțiā chiar, și la cinci metri afundime sub apă, și după voință vaporulū se pōte cufunda sēu ridica erāși la suprafață. La experiența, ce s'a făcutū in 30 Decemvre cu noulū vaporū au luatū parte și deputatulū Lamessan și Emile Gautier, carī au raportatū prin depeșā diarului „Figaro” despre deplinulū succesū alū experienței.

Cursulū pieței Brașovū

din 4 Decemvre st. n. 1889.

Bancnote romānesci	Cump.	Vēnd.
Argintū romānescū	9.32	9.35
Napoleon-d'ori	9.36	9.39
Napoleon-d'ori	9.40	9.43
Lire turcesc	10.68	10.73
Imperial	9.68	9.73
Galbini	5.56	5.59
Seris. fōnc. „Albina” 6 ^o / ₁₀	101.—	—
„ „ „ 5 ^o / ₁₀	98.50	99.—
Ruble rusesc	124.—	125.—
Mārci germane	57.80	58.10
Discontulū 6—8 ^o / ₁₀ pe anū.		

Cursulū la bursa de Viena

din 3 Decemvre st. n. 1889.

Renta de aurū 4 ^o / ₁₀	101.—
Renta de hārtiā 5 ^o / ₁₀	98.—
Imprumutulū cāilorū ferate ungare	
aurū	114.20
dto argintū	—
Amortisarea datoriei cāilorū ferate de ostū ungare (1-na emisiune)	99.80
Amortisarea datoriei cāilorū ferate de ostū ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei cāilorū ferate de ostū ungare (3-a emisiune)	112.—
Bonuri rurale ungare	88.10
Bonuri croato-slavone	105.—
Despāgubirea pentru dijma de vinū ungurescū	99.—
Imprumutulū cu premiulū ungurescū	139.40
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	127.—
Renta de hārtiā austriacā	86.20
Renta de argintū austriacā	86.25
Renta de aurū austriacā	107.80
Losuri din 1860	139.50
Acțiunile băncii austro-ungare	919.—
Acțiunile băncii de creditū ungar.	336.75
Acțiunile băncii de creditū austr.	317.90
Galbeni impērātesc	5.61
Napoleon-d'ori	9.39 ¹ / ₂
Mārci 100 imp. germane	58.—
Londra 10 Livres sterlinge	118.15

Editorū și Redactorū responsabilū:
Dr. Aurel Mureșianū.

„ALBINA“,
 institut de credit și de economii
 Filiala Brașov
 acordă la comercianți și industriași
 contra acoperire ipotecară sau contra hârtii de valoare
Credite de Conto-Corrent
 cu interesele cele mai ieftine.
 Informațiuni mai detaliate se pot lua zilnic în
 biroul institutului—piață No. 90, dela 8—2 d. a.

88,26

Publicațiune.

Comuna Sâncel, situată imediat lângă Blășiu, cu locuitori de 2000 suflete, esarendeză dreptul de crișmărită prin licitația publică pe anii 1890, 1891, 1892. Licitațiunea va fi în 12 Decembrie, prețului strigării 1725 fl. v. a.
 Condițiunile se pot vedea în cancelaria notarială din Sâncel.
Antistia comunală.

221,3—2

Avis d-loru abonati!

Rugăm pe d-nii abonati ca la reînnoirea prenumerațiunii să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numărul de pe fâșia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

ABONAMENTE
 la
„GAZETA TRANSILVANIEI“
 Prețulu abonamentului este:
Pentru Austro-Ungaria:
 Pe trei luni 3 fl. —
 Pe șese luni 6 fl. —
 Pe unu an 12 fl. —
Pentru România și străinătate:
 Pe trei luni 10 fr.
 Pe șese luni 20 fr.
 Pe unu an 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.
Pentru Austro-Ungaria:
 Pe an 2 fl. —
 Pe șese luni 1 fl. —
 Pe trei luni 50 cr.
Pentru România și străinătate:
 Pe an 8 franci.
 Pe șese luni 4 franci.
 Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.
 Domnii, cari se voru abona din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurit și a arăta și poșta ultimă.
Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Octombrie 1889.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				B.-Pesta-Arad—Teiuș				Teiuș-Arad—B.-Pesta				Copsa-mică—Sibiu			
Trenu accele-rat.	Trenu accele-rat.	Trenu omni-bus	Trenu de per-sone	Trenu accele-rat.	Trenu omni-bus	Trenu accele-rat.	Trenu de per-sone	Trenu omni-bus	Trenu de per-sone	Trenu de per-sone	Trenu de per-sone	Trenu de per-sone	Trenu de per-sone	Trenu de per-sone	Trenu de per-sone	Trenu de per-sone	Trenu de per-sone	Trenu de per-sone	
Viena	3.40	8.—	8.—	Bucuresci	7.35	4.40	Viena	11.—	3.40	Teiuș	11.24	3.—	1.42	Copsa-mică		2.05	4.35		
Budapesta	9.20	2.—	3.10	Predeal	12.50	9.12	Budapesta	7.40	9.30	Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32	Șeica mare		2.38	5.05		
Szolnok	11.18	4.05	7.22	Brașov	1.19	9.41	Szolnok	10.42	12.38	Vințulu de jos	12.30	4.10		Lómneșu		3.22	5.46		
P. Ladány	12.57	5.46	5.52		1.55	10.17		3.53	Șibot	1.01	4.43		Ocna		3.46	6.17			
Oradea-mare	2.22	7.01	8.46		2.15	4.54	Arad	2.17	4.29	Orăștia	1.32	5.13		Sibiu-Copsa-mică					
	2.30	7.11	9.18		2.47	5.37		2.37	4.41	Simeria (Piski)	2.03	5.47							
Várad-Velenceze			9.27	Feldióra			Glogovaț	3.37	5.05	Deva	2.52	6.27		Sibiu		9.10	9.50		
Fugyi-Vásárheli		7.41	10.21	Apața			Gyorok	4.05	5.17	Branictea	3.23	6.54		Ocna		9.37	10.14		
Mező-Telegd	3.—	8.16	11.38	Ágostonfalva			Pauliș	4.27	5.38	Ilia	3.55	7.20		Lómneșu		10.05	10.40		
Rév	3.31		3.38	Homorod	3.56	7.31	Radna-Lipova		6.05	Gurasada	4.08	7.32		Șeica mare		10.40	11.10		
Bratca			4.01	Hasfalău		9.09	Conop		6.23	Zam	4.44	8.03		Copsa-mică		11.09	11.35		
Bucia			4.23	Sighișora	5.28	9.33	Bérvava		7.20	Soborșinu	5.30	8.38							
Ciucia	4.24	9.05	1.57	Elisabetopole	5.57	10.02	Soborșinu		7.55	Bérvava	6.27	9.27		Cucerdea-Oșorheiu					
Huiedin	4.52	9.35	3.11	Mediaș	6.19	11.04	Zam		8.26	Conop	6.47	9.46		Reghinul săsesc					
Stana			3.40	Copsa mică		11.24	Gurasad.		8.47	Radna-Lipova	7.28	10.20							
Aghiriș			4.15			11.39	Ilia		9.11	Pauliș	7.43	10.34		Cucerdea	3.05	10.20	3.25		
Ghirbău			4.36	Micăsasa		11.57	Branictea		9.42	Gyorok	7.59	10.50		Cheța	3.35	10.50	3.58		
Nădășel	5.49		4.58	Blașiu	7.09	12.30	Deva		9.59	Glogovaț	8.28	11.16		Ludoșu	3.51	11.11	4.15		
	6.02	10.35	5.26	Crăciunel		12.45	Simeria (Piski)		11.—	Arad	8.42	11.30		M.-Bogata	4.06	11.20	4.41		
Clușiu	6.14	11.02		Teiuș	7.42	1.13	Orăștia		11.29	Szolnok	9.20	12.05		Iernut	4.43	11.57	5.28		
Apahida		11.23		Aiud	8.05	2.28	Șibot		12.02	Budapesta	6.—	8.15		Sănpaul	4.58	12.12	5.44		
Ghiriș	7.28	12.44		Vințulu de sus		2.48	Vințulu de jos	8.55	12.19	Viena	1.40	6.05		Mirașteu	5.21	12.36	6.08		
Cucerdea	7.52	1.27		Uiora		2.56	Alba-Iulia	9.54	1.06					Oșorheiu	5.40	12.55	6.27		
Uiora		1.34		Cucerdea	8.32	3.14	Teiuș		1.24					Reghinul-săs.	6.—	4.58			
Vințulu de sus		1.42		Ghiriș	9.—	4.01													
Aiud	8.21	2.07		Apahida		5.28													
Teiuș	8.38	2.26		Clușiu	10.21	5.56													
Crăciunel		3.11			10.41	6.45													
Blașiu	9.18	3.24		Nădășel		7.06													
Micăsasa		3.54		Ghirbău		7.37													
Copsa mică		4.09		Aghiriș		8.03													
Mediaș	10.08	4.39		Stana		8.24													
Elisabetopole	10.32	5.11		B. Huiedin	11.54	10.51													
Sighișora	11.07	5.45		Ciucia	12.24	12.16													
Hasfalău		6.12		Bucia		12.50													
Homorod	12.31	7.32		Bratca		9.37													
Ágostonfalva		8.17		Rév	1.03	9.55													
Apația	1.20	9.06		Mező-Telegd	1.29	10.20													
Feldióra		9.45		Fugyi-Vásárheli		10.47													
				Várad-Velenceze		10.57													
				Oradea-mare	1.54	11.04													
					2.04	11.19													
					3.20	1.19													
					5.32	7.30													
					6.15	11.51													
					6.47	11.51													
					7.15	6.30													
					1.40	1.40													

Nota: Numerii incuadrati cu linii grose insemnăză orele de noapte.